

"שמעו ותחי נפשכם"

העורך: הרב יצחק עידו וובר ארליך שליט"א

מתורתו של הגאון הצדיק רבי משה וובר זיע"א

גליון מס' 882

פרשת ואתחנן - נחמו ט"ז אב תשע"ח - נא לא לעיין בעלון בשעת התפילה ובקריאת התורה

ח"י אדר תש"ס - ח"י אדר תשע"ח
ח"י שנים להסתלקותו של הגה"צ המשפיע רבי משה וובר זיע"א

מאמרותיו

הסמיכות של סוף הפרשה הקודמת לפרשת ואתחנן

אפשר לומר על פי דברי בעל הטורים: "ואתחנן - גימטריא שירה, שאמר לפניו שירה כדי שישמע תפילתו". ועיין במסכת סנהדרין (צד, ע"א): "ביקש ה' לעשות חזקיהו משיח וכו', אמרה מידת הדין: גנאי הוא לחזקיהו וסיעתו שלא אמרו שירה". וזהו שרמזה תורה כאן בסמיכות הפרשיות: לא תיראום כי ה' אלקיכם הוא

הנלחם לכם - ואתחנן. היינו, כשתראו ניסים, תיכף תאמרו שירה ועל ידי זה יהיה קירוב הגאולה. ואפשר שזהו הטעם שצריכים להזכיר בכל יום שישראל אמרו שירה על הים (ירושלמי סוטה ה, ד) כי זהו חלק מהגאולה ולאחר מכן מסיימים בברכת "גאל ישראל", הן בבוקר והן בערב.

(מתוך הספר "ירים משה" של הגה"צ רבי משה ובר זיע"א)

העיקר הוא המעשה

מהונגריה לבתי-אונגריין

הרה"ח ר' יצחק קוריצ הגה"צ השבוע בביתו ומעליו תלויה על הקיר תמונת המוהרי"צ דושינסקי זיע"א

כשהגיעה משלחת ההונגריה בכדי להתרים את אבי למען הצלתו של האדמו"ר מבעלזא זצוק"ל, הוא הוריק את קופת הצדקה שהייתה לו וכן את כל מה שהיה לו בכיסים ובזכות מצוה זו כל משפחתי ניצלה מהשואה". את המשפט הזה שמעתי השבוע בביתו של הרה"ח רבי יצחק קוריצ שיחי', אשר מתגורר כשבעים שנה בירושלים עיה"ק. ר' יצחק עלה בגפו מהעיר בודפשט שבהונגריה כשהוא בן 15¹/₂ בלבד. כשהיה בן 11, התחוללה השואה הנוראה. "אני ומשפחתי ניצלנו מהנאצים ימ"ש בסייעתא דשמיא בין השאר בזכות כך שהסתתרנו בבית שתלינו עליו שלט של ה"צלב האדום". הגרמנים חשבו שבבית זה מתגוררים ניצולים מבית שהתפוצץ במקום אחר ולכן לא חיפשו שם יהודים". "כיצד הגעת לארץ" שאלתי אותו. "קבוצה של נערים ואני בתוכם עלינו על אוניה שהפליגה לארץ-ישראל" השיב ר' יצחק.

מבט לאירועי השבוע

אבן מקיר תזעק

האירוע המצער שהתרחש השבוע בדבר נפילת האבן יום לאחר תשעה באב, ברחבת הכותל המערבי, צריך לעורר אותנו לערוך חשבון נפש נוקב.

לו יצוייר שאירוע זה לא היה קורה בעיתוי הזה ובמקום לא היתה נוכחת אותה האישה שמטרים ספורים לידה נפלה האבן ששקלה 100 קילו, בכל אופן, היינו צריכים להתעורר ממנו לתשובה ולבדק בית. על אחת כמה וכמה שזה כאמור קרה יום אחד לאחר שעם ישראל בכה והתאבל על חורבן בית המקדש וכמעט שחלילה חיי אדם נגדעו בעטיו.

לעניות דעתי יש כאן מסר חד עבור כולנו: אל לנו לחשוב שיצאנו ידי חובה באבלות של תשעה באב ושכעת יכולים אנו לפנות את ראשו לקייט ונופש של בין הזמנים. אומנם נמצאים אנו בתקופת שבע שבתות הנחמה, אבל כל עוד שבית המקדש השלישי לא נבנה, עלינו לחוש את הכאב הצורב של חורבנו ולזעוק ולבקש מ-ה' ית' שיבנהו במהרה.

ומעניין לעניין ובאותו העניין: כידוע, הסיבה לחורבן הבית נעוץ היה בשנאת החינם ששררה אז ולדאבון הלב עודנה

"בתחילה הגענו לחיפה ומיד העבירו אותנו למחנה של עלית נוער ב"קרית-שמואל". ואז לאחר תקופה קצרה אני וחבריי יצרנו קשר עם ישיבת "דושינסקי" שבירושלים בכדי להצטרף ללומדיה. ואכן לאחר מאמצים רבים, זכינו להגיע לישיבה. היה זה ב-י"ד באולול בשנת תש"ט. היתה זו השנה הראשונה של הסתלקות מייסד הישיבה - הגה"צ המוהרי"צ דושינסקי זצ"ל. בנין הישיבה עדיין לא היה גמור ומצבה הכללי היה קשה. בנו יחידו וממשיך דרכו הגה"צ רבי ישראל משה זצ"ל היה אז אברך צעיר כבן 30 שנה. הוא קירב אותי מאוד.

כשהגעתי לפרקי בגיל 20, הרב דושינסקי דאג לחתן אותי ולדאוג לכל צרכי החתונה. הוריי לא יכלו להגיע לחתונתי. רק כשנה לאחר מכן

המשך בעמוד אחרון

לקט של הדברים הכתובים בגליונות אלה מושמעים בהרחבה בסדרת הקלטות "שמעו ותחי נפשכם" להשיג: 02-5828284

את העלון ניתן לראות בע"ה www.veber.co.il

הולקת נרות מוצאי שבת

ירושלים: 8.19	ירושלים: 7.04
תל-אביב: 8.22	תל-אביב: 7.19
חיפה: 8.23	חיפה: 7.12
באר-שבע: 8.22	באר-שבע: 7.19
רבינו תם: 8.56	המועדים לפי שעון קיץ

כל המעוניין לקבל את העלון "שמעו ותחי נפשכם" למייל שלו יפנה לכתובת המייל: haravveber@gmail.com

שאלות קצרות ותשובות בצידן על הפרשה:

1. מה הקשר בין תחילת הפרשה לסופה?

תשובה: על הפסוק "ואתחנן אל ה' בעת ההיא" כותב בעל הטורים: סמך ה' אלוקיכם" (בסוף הפרשה הקודמת) ל"ואתחנן" לומר: "שיויתי ה' לנגדי תמיד" (תהילים טז) ומכאן על ידי שנקיים ציווי זה של "שיויתי ה' לנגדי תמיד" נזכה לקבל את מה שרש"י מפרש על הפסוק האחרון שבפרשה: "היום לעשותם – ולמחר לעולם הבא ליטול שכרם" (עירובין כב).

2. מה הקשר בין תחילת פסוק ה' לתחילת פסוק ו' בפרשתנו?

תשובה: בעל הטורים כותב שחמש עשרה פעמים מופיעה המילה "לימוד" בחומש דברים וזה בא לרמוז את מה שנאמר בפרקי אבות: "בן ט"ו למשנה". ואילו על המילה הראשונה – "ושמרתם" שבפסוק הבא, מפרש רש"י: "ושמרתם – זו משנה".

שאלה: מדוע נכתב בפסוק ו' בפרשה "ושמרתם ועשיתם", כלומר קודם תשמרו ורק לאחר מכן תעשו? הרי הדרך היא שמה שעושים – שומרים ולא להיפך?!

תשובה: בפסוק זה משה מורה לעם ישראל שימשיכו בהתנהלות. שנקטו בה כשקיבלו את התורה – נעשה ונשמע. וכך איפוא אומר משה: ושמרתם את ה"עשיתם" לפני ה"שמעתם".

הוראה למעשה

ה אדם מחוייב להחזיר את אהבת ה' בליבות בני האדם. דבר זה צריך להעשות על ידו בשתי דרכים: א. על ידי שיתנהג בדרך טובה בין אדם למקום ובין אדם לחברו ואז יקויים בו הכתוב: "ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם". ב. באמצעות הליכה בדרכו של אברהם אבינו שנאמר אודותיו: "ואת הנפש אשר עשו בחרן" – האכיל והשקה כל עובר ושב בכדי שיאמרו הבריות: ברוך א-ל-עולם שאכלנו משלו. התנהגותו זו של אברהם אבינו צריכה להיות הוראה גדולה עבורנו וכפי שנאמר: "מעשה אבות סימן לבנים", כי הרי אברהם לא היה מצווה לעשות כן ובכל אופן כאמור לעיל הוא קירב את הבריות להקב"ה. ומכאן שכל שכן אנו צריכים לעשות מעשה זה, שהרי כולנו ערבים זה לזה על ידי כריתת הברית, (כמבואר במסכת סוטה דף ל"ז ע"ב).

המקור בפרשה: "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך". אמרו רז"ל בהקשר לפסוק זה: "אהבה על הבריות כאברהם אבינו

נושאים בפרשה

"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"

"אטו האידנא לאו אחד הוא?! אלא אמר הקב"ה: בעוה"ז, לא כשאני נכתב אני נקרא. נכתב אני: ב"ה, ונקרא: באל"ף דל"ת. ובעוה"ב כשם שאני נכתב, כך אני נקרא".

ויש להבין: מה שכתוב "ושמו אחד" – זה מובן, אבל ה' אחד" – מאי איכא למימר, דאטו האידנא (האם עכשיו) לאו אחד הוא?! והנראה לי בזה שיש שני מיני בחינות אחדות: אחד – שאין ערוך אליו ית' בעליונים ובתחתונים, והוא לבדו אלקי האלקים ואדוני האדונים. והשני – שאין במציאות רק הוא לבדו ית' בלי שום השתנות מקודם הבריאה, שהיה הוא ושמו בלבד, (עיין בליקוטי אמרים מהתניא ח"א פרק ל"ד), כן עכשיו לאחר הבריאה הכל הוא אפס ואין המוחלט, והכל כלא קמיה, כי אין ישות לשום דבר בכל העולמות רק רצונו ית', והוא – רצונו ורצונו – הוא.

שהיה מכניס אנשים תחת כנפי השכינה". עוד אמרו רז"ל: "ואהבת את ה' אלוך" – "שיהא שם שמים מתאהב על ידך". שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות. מה הבריות אומרות עליו? פלוני שלמד תורה, כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר: "ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר". רש"י מפרש שפשוטו של המקרא "בכל לבבך" הוא כלדקמן: "שלא יהא לבך חלוק על המקום" היינו שלא תחשוב בלבך שלפי חשבונך מגיע לך יותר ממה שנתן לך הקב"ה, ובשל כך ה' חייב לתת לך עוד. וזהו שאומר הנביא: "לכו נא ונוכחה יאמר ה'". פירש רש"י: "יחד אני ואתם (לכו נא ונוכחה) ונדע מי סרח על מי? ואם אתם סרחתם עלי, עודני נותן לכם תקוה לשוב". כאשר יקיים האדם ציווי זה שלא יהא ליבו חלוק על המקום, ממילא הוא יוכל לאהוב את השי"ת בכל ליבו על הטוב והחסד שהקב"ה עשה ועושה עמו בכל רגע, וכמאמר הפסוק: "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם".

ולעתיד יתגלה אורו ב"ה ויראו עין בעין בחינת אחדות הלזו, איך שאין שום דבר נמצא זולתו ית' מחמת גילוי כבודו שנאמר: "ונגלה כבוד ה'" וגו'. ועל פי זה יובן הטעם לכך שהכתיבה – ביו"ד ה"א, והקריאה – באל"ף דל"ת, כי הכתיבה מורה על אמיתות הענין "היה הוה ויהיה" כמבואר בשו"ע או"ח סי' ה', והוא הדבר אשר אמרנו: כמו שהיה קודם התהוות פעולותיו ית' שרק נמצא הוא לבדו, כך הוה ויהיה רק נמצא לבדו ית' ש.

ועל פי זה תובן תמיהה בנוגע לפסוק "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד": שהרי לכאורה ה' השני בפסוק מיותר, והיה די לומר ה' אלקינו אחד?! והתירוץ הוא, שאילו כך היה נכתב, היה משמע רק אחדות הראשון – שאין ערוך אליו, אבל מכל מקום יש מציאות בעולמות, לכך אמר ה' אלקינו ה' אחד" דהיינו שם הוה, שהוא היה הוה ויהיה – אחד, וכשם שהיה – היה רק לבדו, כך הוה ויהיה". (ישמח משה פרשת בשלח)

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת שרה גולדה קופמן ז"ל בת הרה"ג רבי אלימלך וובר ז"ל
לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית שהייתה מפורסמת במעשי חסדיה הכבירים – מרת יהודית רובינשטיין ז"ל – נפטרה בו' ניסן תשע"ג

המהפך בחיי העורך דין - חלק ראשון

'מות וחיים ביד הלשון'. גם אם יתגלה שמץ ממעשיך אי פעם, אטול אני על שכמי את ההגנה, ואז מבטיח אני אותך - קרץ בערמומיות בעיניו - כי לא רק שלא תענש, אלא אף תגיע למעמד גבוה יותר ור..."

מר קירשנברג חיך. יותר מדאי בטח בידידו עורך הדין. ואם התעוררו בלבו אי אלו ספיקות היה מזדרז להשתיק את חששותיו על ידי מענק מוגדל לידידו...

* * *

מר קירשנברג נשפט לחמש שנות מאסר, וכמובן, סילוק מתפקידו. עורך הדין מר וינגוט הובל לבית הכלא

לא הועילו לו למר קירשנברג ביום עברה לא מעמדו הגבוה ולא ידידותו של עורך הדין, מר וינגוט. כאשר עמד חשוף כבושת גנב לפני אור הזרקורים, נאסר עד ליום המשפט. כבר בחקירה הראשונית עלה על דל שפתיו, שמו של עורך הדין מר וינגוט, כשותף לפשע.

עורך הדין נאסר אף הוא והובל אחר כבוד לתא מעצר, עד ליום המשפט. הכאב היה גדול, אך גדולה ממנו החרפה. איה הם חברים למקצוע, השופטים היידיים? איש לא התעניין במצבם של הפושעים...

בבית המשפט, עיינו בכובד ראש בתיקיהם של הנאשמים, מר קירשנברג נשפט לחמש שנות מאסר, וכמובן, סילוק מתפקידו. עורך הדין מר וינגוט הובל לבית הכלא, שם ירצה את ענשו במשך שנתיים תמימות. המשך יבוא

"כ"ק האדמו"ר רבי נחום קפלין מהורדנא זצוק"ל

מעונינים לראותך..."

רבי נחום'קה לא חשב כלל לענות לו ליהודי העלוב הלז, על דברי גידופיו, אך הדלת כבר נטרקה על פניו, כיון שכך ניער את טיפות הגשם מעל פניו ושב על עקבותיו.

תמורת מתנות אלו, הבטיח לו מר וינגוט למר קירשנברג, לעמוד לימינו ביום עברה, שלא יגיע חס ושלום

לעורך דין וינגוט היה ידיד שהיה פקיד רם דרג, שמו של אותו הידיד היה מר קירשנברג. מר קירשנברג נהג היה ל"הבליע" לכיסו הפרטי סכומים נכבדים מקופת הממשלה. הוא קיווה כי דבר גניבותיו לא יתגלה לעולם, אך כדי להשתיק את קול לבו החושש, עשה יד אחת עם עורך הדין וינגוט. טיפוס שנון ומצליח. מדי פעם היה מעניק לו למר וינגוט "מתנות" נאות. תמורת מתנות אלו, הבטיח לו מר וינגוט למר קירשנברג, לעמוד לימינו ביום עברה, שלא יגיע חס ושלום "אל דאגה - הבטיח לידידו הגנב - שנינו יודעים כי לשון חלקה לי. ומאמר ידוע הוא כי

בוקר קר ואפרורי, כאשר חוצות העיר הפכו לבוץ, עקב הגשמים המרובים שירדו ללא הפוגה. עזר רבי נחום מהורדנא זצוק"ל לפני בית נאה מוקף חצר וגינה.

הוא נעצר לפני השער שהיה פתוח קמעא, ועליו שלט: "עורך הדין וינגוט ובני משפחתו".

ניכר היה כי מתאמץ הוא למצוא את המילים המתאימות, ל"שופכן" על ראשו של היהודי הזקן

רבי נחום נקש על דלת הבית. כעבור מספר דקות של המתנה, נפתחה זו ועל הסף עמד איש גבה קומה, מרכיב משקפים על אפו ובלוריתו מטופחת. הוא הביט ביהודי הקשיש העומד על הסף, רטוב מן הגשם, וחיוך לעג הופיע על שפתיו הדקות.

"מה רצונך?! - הפליט.

הגביה רבי נחום'קה את עיניו הטהורות, הביט בצורתו המגושמת של בעל הבית ודיבר ברוך:

"הלא יהודי אתה, בודאי רוצה הנך לקיים את המצוה הגדולה של נתינת צדקה..."

עיניו של עורך הדין התרוצצו בחוריהן ובחרונו ניפשק פיו ונסגר לסירוגין. ניכר היה כי מתאמץ הוא למצוא את המילים המתאימות, ל"שופכן" על ראשו של היהודי הזקן, המכתת רגליו בגשם ובקור, כדי לקבץ נדבות...

הצבעים התחלפו בפניו של מר וינגוט. "שטות שכזו! - הרעים לפתע בקולו - טיפשות וסיכלות שכאלו! צדקה... מצוה... איזו חוצפה היא!... כיצד זה יהודי זקן ו... אוזר הנך עוז, לבוא להטרידני, נהנה הנך לקבץ נדבות, כלך לך למקומות בהם מכירים אותך ואל תבוא להפריע במקומות בו לא

עלו לארץ".

ר' יצחק נדם לרגע ושקע בהרהורים. ואז המשיך לספר: "במשך כל חיי עבדתי עבודת כפיים ויחד עם זאת המשכתי כל העת להסתופף בחסידות דושינסקי המפוארה".

לאחר ששוב פסק מלדבר, שאלתי אותו מהו הנחת הגדול ביותר שיש לו בחיים והוא מיד השיב כשחיוך רחב נסוך על פניו: "יש לי נכד שהוא אברך כבן 30. לאחרונה הוא נבחן על כל הש"ס. זוהי השמחה הגדולה ביותר שיש לי".

הזמן במחיצת ר' יצחק חלף ביעף. הסיפורים קלחו כל העת מפיו.

הרה"ח ר' יצחק קורצג הי"ו ביום חתונתו. לידו נראה מסדר הקידושין הגאב"ד הגה"צ רבי ישראל משה דושינסקי זצ"ל בצעירותו

כשפניתי לצאת מביתו בכדי לאפשר לו לסעוד את סעודת הבוקר שלו, הוא קרא לי מאחורי גבי ואמר:

"אני זוכר אותך כשהגעת לראשונה לרב הצדיק רבי משה ובר זיע"א. היית אז בחור צעיר. דע לך שרבי משה אכן היה צדיק גדול ואולם גם אשתו הרבנית מרים ז"ל הייתה צדיקה עצומה. זכור לי שבתקופה מסויימת לאחר שלביתי נולד בן, היא כל יום הייתה מגיעה אליה בכדי להזריק לה זריקות שיחזקו את גופה". טעון במטען רב של רשמים ומעשיות, יצאתי מביתו של ר' יצחק קורצג בתקווה שאפגוש אותו שוב בעזהשי"ת במהרה מתוך בריאות ושמחה.

אבן מקיר תזעק - המשך מעמוד 1

משתוללת בתוכנו. בהקשר לכך ברצוני להעיר שבאחד העלונים הנפוצים שיצאו בשבת האחרונה לאור, השתרבב משפט אומלל שלדעתי לא תורם לאחדות בתוך מחננו. כתב המאמר השווה בדבריו את פורקי העול שמרימים יד ר"ל בתורת משה בכך שפותחים מסעדות בתשעה באב, ליהודים חרדים. וכך הוא כתב: "גם בציבור החרדי קיים אותו קומץ שעושה מעשים מתריסים, מתוך כוונה לפגוע ולהתסיס".

לעניות דעתי אסור היה להשוות בין אותם המורדים בתורת ישראל ובאלוקיו לאלה שאמנם פועלים בדרכים שאינן מקובלות על רוב הציבור החרדי, אבל חלילה לא רומסים את תורתנו הק'. מדובר ביהודים יראי ה' שמקיימים את מצוותיו ית' בדבקות, אלא שפעולותיהן מרחיקות לפעמים את אחינו הטועים במקום לקרבם לחיק היהדות.

ואולם אסור לנו לתת סוג של לגטימציה לחוטאים ולומר שגם בתוכנו ישנם כאלה.

ויהי רצון שבקרוב ממש נזכה לראות את הטוב שבכל יהודי (גם באלה ששומרים את מצוות ה') ואז בודאי שיבנה במהרה בית המקדש ואותה האבן שנפלה השבוע, תיחקק מחדש בהיכל בית ה'

138 ובר ארליך

סיפור קטן על יהודי גדול

מספר הרה"ח משה טמבור שליט"א: כשנולד בני שיחי', ניגשתי למשפיע הגה"צ רבי משה ובר זיע"א ובקשתי שישמש סנדק

בברית שתיערך בעוד שמונה ימים בעזהשי"ת. ביום הברית הגיע המשפיע כשבידו מתנה עבור התינוק. ואז תוך כדי שהוא כבר עוטה את הטלית על גופו, בכדי לשמש כסנדק, התברר לי שמישהו מבני משפחתי הבין שהוא אמור להיות הסנדק. אז, נקלעתי למבוכה קשה. מצד אחד לא היה לי נעים להפר את הבטחתי לרבי משה ומצד שני חששתי מסיכסוך משפחתי. כשרבי משה הבין את מה שמתרחש, פנה אלי ואמר: "תכבד את קרוב משפחתך שיהא סנדק. אני בעזהשי"ת יהא סנדק עבור הבן הבא שיוולד לך". ואכן כשנה לאחר מכן, נולד לי בן בשעה טובה וזכיתי לכבד את רבי משה להיות הסנדק של הרוך הנולד.

בשורה משמחת ומרנינה

הספר שמובטח שבסייעתא דשמיא יביא ברכה ושמירה לכל בית בישראל

לקראת הימים הבאים עלינו לטובה, חובה וזכות להביא לכל בית בישראל

את הספר "ירים משה"

על התורה, על פרקי אבות ועל המועדים של הגה"צ המשפיע

רבי משה ובר זיע"א

אשר בו שזורים סיפורים מדהימים ומרתקים בליווי תמונות מרהיבות עין

ניתן בעז"ה לרכוש את הספר בחנויות הספרים המוכרות וגם בטל. 058-5828284

הדיסק שישנה בעזרת ה' יתברך את חייכם לטובה.

בימים אלה יצא לאור הדיסק "שמענו ותחי נפשכם" על חמשה חומשי תורה בליווי נעימות חסידיות מפורסמות.

המלקט: המשפיע הגה"צ רבי משה ובר זיע"א. העורך והמגיש: תלמידו כבנו הרב עדו ובר שליט"א

ניתן להשיג דיסק זה במחיר סימלי ברשת חנויות גל-פז.

הודעה חשובה

המעוניינים להגיע לקבלת הקהל של הרב עדו ובר שליט"א תלמידו של הגה"צ רבי משה ובר זיע"א, בכדי להיוועץ בענייני מציאת הזיווג, שלום בית, חינוך ילדים ופרנסה על פי תאריך לידתם ושמותיהם,

יתקשרו לטל. 02-5828284

תיקון החיד"א להצלחה, רפואה, פרנסה ומציאת הזיווג - טל' 02-5828284

